

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr.,
negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.
Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény
soronként 30 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Szerkesztőség: V. Klapka-útea 162. Telefon sz. 106.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal: III. Jókai-útea 186. Telefon sz. 81.
hová az előzetések, hirdetések és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólások intézendők.

A politikai vaczkor.

A vaczorkornak, mint azt mindnyájan tudjuk, a gyógyászatban igen nevezetes szerepe van. Azonban, ha egészséges ember veszi be, bizonyynyal hátrányára válik, a mennyiben a rendes életműködést megakasztja, szorulást csinál.

A parlamenti életben azt a műveletet, a melylyel a szalmaszál után kapkodó kisebbség az egészséges életműködést megakasztani törekszik s így — az egészséges embernek beadott vaczkor módjára — az egészséges szervezetet beteggé teszi, csakugyan obstrukciónak nevezik.

Ez a politikai vaczkor még sem egészen olyan tehát, mint a politika nélküli, mert ez nem gyógyít, ez csak betegít, bádgyaszt, lankaszt, kimerít.

Manapság, már mintegy két hónap óta vigan tenyészik e betegség a magyar parlamentben. Csinálja a függetlenségi párt, asszisztál neki — sőt immáron elhagyni készül — a néppárt.

Ok és alkalom nélkül, sőt hozzátehetjük, hogy készütség nélkül, csak a nyári melegben bizva s a szabadelvű párt engedékenységét remélve, bele fogtak a nagy vitába egy teljesen jelentéktelen kérdésben s most már annyira belemelegedtek, hogy készek a legvégsőig menni s így könnyen megérhetjük, hogy a legvadabb obstrukció csakugyan be fog következni.

Hogy alkalom nélkül csinálták, arról mindenki meggyőződhetik, a ki a híres 16. §-t elolvassa; hogy ok nélkül teszik, azt abból tudjuk, hogy ezek a politikai vaczkorok, a kiket honatyáknak szoktak tisztelni míg azt megérdemlik, maguk sem egyformán mondják az okot. Kérdezve, egyik Bánffyvet veti okul, mert mivel — így mondja — olyan gyenge képességű embert „ők“ az elnöki széken nem tűrhetnek; — bárki legyen inkább, úgy sem mi leszünk, csak ő ne, — ez az indokuk. Mások azt mondják, hogy ez a harc nem Bánffy ellen van, hanem azért, mert a függetlenségi párt az alkotmány sánczait rongálni nem engedheti. Ismét mások ezt csak előharcznak, úgy szólván gyakorlatnak mondják, a mire azért van szükség, hogy a quóta elleni harcához előkészüljenek.

Bombasztikus jelszavak ezek, a miket el nem hiszünk s óva intünk mindenkit, hogy ezeknek fel ne üljön.

Nem is lehet igaz, mert hiszen nekik a kormányelnök természetes politikai ellenfelök, s ha az „gyenge“, nekik csak előny volna.

Igenis igaz, hogy a legutóbbi választás eredménye, a mely választásban a nemzet nagy többsége megmutatta, hogy a negatív politikáját nem helyesli, mikor érthető kifejezést adott annak, hogy a politikai lármázásnál, a nemzet jólétére sikerrel törekvő munkásságot többre

becsüli, a nemzeti párt se hal, se hus politikája pedig épen nem kell neki, ezeknek az uraknak nagyon fáj; mert hogy keserves is azt látni, hogy a kik magukat a nemzet közérzetével egyeknek érezték, ettől ugyan távol állanak. Keserves azt tapasztalni, hogy ma már ennek a nemzetnek dolgozni kellett, a pusztá tagadás itt politikai fegyver nem lehet.

Azért a nagy bukásért ők Bánffyot okolják, legalább így mondják, de bárki legyen az oka, büntetni akarnak érte. Oka bizonyynal nem Bánffy, hanem a nemzet, de ha az is, bűnhődjék tehát a nemzet, akasszuk meg a parlamenti sikeres működést, — így üvöltnek ők!

Volt obstrukció máskor is, máshol is, de ilyen förtelmes, a mely úgy indokában, mint célzatában, de eszközeiben is egyaránt gyűlöletes, — ilyen még nem volt.

A sajtószabadság védelmét, az esküdt-széki sajtóbíráskodásnak az egész vonalon való fentartásának hangzatos jelszavát vették szájukra azért, hogy a könnyen megteveszthető nagy közönség hajlandóságát titkos céljaiknak ily álúton nyerjék meg s teszik ezt azok, a kik Bartha Miklósnak, a kit az esküdtszék ítélte el, kegyelmet kérnek!

Óh idők, óh erkölcsök!

De nézzünk hát szemébe annak a híres 16. §-nak, a melynek kifogásolt része így szól:

A kir. törvényszékek hatásköréhez tartozik:

„A nyomtatvány útján magánegyén ellen elkövetett rágalalmazás és becsület-sértés vétsége.“

Ez tehát szerintük a sajtószabadság, de még — oh kiabáló hazafiság! — az alkotmány védbástyáinak is rombadöntése!

Két veszekedő vigécz, vagy két kenyéririgy, avagy valamely ritkán — talán soha — tisztességes indokból veszekedő ellenfél, rendszerint, hogy a saját szennyesét eltakarja, valami tizedrendű ujságban, de legtöbbször a szerkesztő kritikája alá nem kerülő nyilttérben, plakáton, vagy röpiratban egymást lepocskolja, gazembernek, tolvajnak, bujálkodónak, rablónak, utonállónak elnevezi s halogy azért, a miért ha csak két ember füle hallatára, tehát nem az ezer és ezer példányban megjelenő és sok ember által olvasott, mindenestre hosszú időig megmaradó nyomtatványban követte volna el, bizonyynal törvényt kellene állni, mondom, ha most már, mint-hogy az esetek nagy száma s a közvélemény óhajta folytán ezeket a vétségeket nem akarjuk többé az esküdtszék kegyelmére bízni, ez a sajtószabadság, ez az alkotmány bástyáinak lerombolása.

Ugyan ne izéljenek!

Egy megdühödt buta, a ki később maga is bánja tán, titeket, magánbecsü-

letetekre méltán érzékeny magyarokat, a büntetlenség reményében meghurcol, megrágalmaz az ujságban, a mit — nyomtatva levén — tovább adni, újra lenyomatni mindenki jogositva van; a rágalomban féket nem ismer, elmondja, hogy feleségetek, leányotok, nőtestvéretek gyanús körülmények között járt itt, meg ott, sőt bátran mond rettenetesebb dolgokat is, — rólatok azt mondja, hogy egyházatokból kilöktek, a kocsmából kidobtak benneteket, elmondja, hogy ti veletek becsületes ember nem is beszél: — és ez ellen most védelmet nem találtak, mert a női becsület védelme csakugyan nem az esküdtszék, a legnagyobb nyilvánosság elé való, de nem találtak azért sem, mert a sajtóeljárás hosszadalmas, roppant költséges és a pör lefolytatása végett más városokba kell menni.

És még akkor sem bizonyos, hogy a prókatori fufanggal ellenetek, vagy ellenfeletek mellett hangolt esküdtek, nem fogják-e kimondani, hogy van ugyan becsületsértés, sőt van rágalalmazás az inkriminált közleményben, de azért vádolt nem vétkes.

Ekkor aztán pironkodhattok, sajnálhatjátok ráadásul kidobott pénzeteket és mindenek felett fizethettek! Amaz pedig újabb közleményekben csúfol, czégréz benneteket, elég érthetően, de mégis vigyázva, hogy pörre új alapot ne adjon.

Ez hát a sajtószabadság? Ha ez volna, nem kérnék belőle.

A sajtó szabadsága sértetlen marad, csak a magánegyén rágalalmazása és annak becsületében való piszkolódás felett fog ezután a törvényszék ítélkezni. Sőt a törvényjavaslat oly szabadelvű, hogy ha közhivatalnok vagy közfunkcionárius támadtatik meg, nyomtatvány útján, magán becsületében, az is az esküdtszék elé tartozik, mert ez esetben a magánembert a közhivatalnoktól megkülömböztetni nem lehet.

A tisztességes sajtó ettől nem fél, a revolverező sajtót pedig még erősebb szabályokkal is, statáriummal kellene kiirtani és ime azt látjuk s látjuk elborult honfi lélekkel, hogy a patentirozott hazafiak, kik a novemberi választáskor ádáz küzdelmük daczára elbuktak, kik Kossuth Lajos fiát hozták főkortestnek, s a kiknek nagyszavú, legtöbbször üres, sokszor ámitó ígéreteik lepattogtak a szabadelvű eszmék szeretetével védett nemzet paizsáról, ez ellen obstruálnak, ez ellen használják politikai vaczkorukat, a mely a dühtől megkeseredett, a tehetetlenségtől megsavanyodott.

De nem csak ez ellen, hanem neki törnek a czukoradó-visszatérítés iránti törvénynek is, a mezőgazdák roppant megkárosítását figyelembe sem véve! (Mert ez az általuk oly sokszor és oly nagy lármával hangoztatott millióknak

Ausztria érdekében való kidobása, nem egyéb ám, mint a már beszédett czukoradónak visszatérítése, hogy azon czukor, tehát a magyar föld termékéből magyar földön előállított gyártmány, külföldre kivihető legyen!

Es — mondják — neki törnek mindennek s arról is hétszámra fognak beszélni, hogy az ülések meghosszabbítása helyes-e? holott pedig — nekik van sok beszélni valójuk!

Bosszantó ez, és csunya is, *de ne törjék összetett kézzel!*

Tartsunk népgyűlést, ne hagyjuk, hogy az országgyűlésre kiadott millióink szószátyárkodásra pocsékoltassanak, írjunk fel az országgyűléshez s a mennyire politikai jogunk megengedi, koppintsunk rá azokra a szóáradatban fűrődő nyelvekre, támogassuk a nemzet érdekében dolgozni akaró, de a féktelenség által megakasztott munkásokat!

Tartsunk rendkívüli közgyűlést s adjunk kifejezést megbotránkozásunknak.

Tegye ezt az ország minden törvényhatósága, minden választó-kerülete és lássuk, mernek-e még akkor is a nemzet érdekével szembe szállani?!

Eddig még a berzenkedő honhazafiakat nem volt szükség épen komolyan venni, de most már itt az ideje, hogy a kánikullai melegben buján kifejtett *műdühöt*, a nemzet józan ítéletének hideg zuhanásával lehűtsük.

Legyen első Kecskemét!!

Közgyűlés.

A város törvényhatósági bizottsága Benitzky Ferencz főispán úr ó nagyméltósága elnöklete alatt f. hó 21-én tartotta rendes havi közgyűlését, melyen a bizottsági tagok — tekintve a szőnyegen forgó ügyek fontosságát — szép számmal voltak jelen.

Főispán úr üdvözlőlvén a megjelent bizottsági tagokat, a közgyűlést megnyitottanak nyilvánítja, minekutánna a tárgysorozatba fölvetett ügyek a következőképpen intéztettek el:

1. A polgármesternek a közigazgatás f. évi június havi állapotáról előterjesztett jelentését a közgyűlés tudomásul veszi.

2. Dr. Kovács Mihály bizottsági tag az iránt interpellálja meg a polgármestert, hogy vajjon a pálinka-mérő helyek korlátozása tárgyában még május hóban tett előterjesztése ügyében tett-e valami intézkedést a tanács? Elénk színekkel festvén a pálinka szomorú áldozatainak erkölcsi súlyedését s a munkátlanság terjedését, kéri, hogy a visszaélések orvosoltassanak. Kada Elek polgármester válaszában kijelenti, hogy a tanács foglalkozott a pálinka-mérők elhelyezésének kérdésével s az tanulmányozás végett a rendőrkapitánytánságnak kiadott. Ugyancsak dr. Kovács Mihály bizottsági tag előterjeszti, hogy a legutóbbi időben javulásban levő, jól elkészített közútainkat a katonai lovasság nemcsak összevágatja, hanem a közbiztonságot is veszélyezteti, erre vonatkozólag polgármester úr jelenti, hogy katonaság ellenében a közutak és közbiztonság érdekében mindent elkövet.

3. A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek azon értésítéseit, hogy Frank Dyer Chester Budapestre kinevezett észak-amerikai konzul és Low Wladimir herezeg budapesti orosz császári főkonzul hivatalos működésüket

megkezdették, a közgyűlés a főkapitányi hivattal leendő közlés mellett tudomásul vette.

4. Ölvastatott a m. kir. honvédelmi miniszter úrnak a hadapród-iskola részére a város által létesített 4 alapítványi helyre vonatkozó köszönő leírata, mit a közgyűlés tudomásul vevén, az alapítványi okmány kiállításával a tanács megbízott.

5. Kovács István bizottsági tagnak a „Pestmegyei Hírlap”-ban közölt, a városi hatóságot sértő cikkek tárgyában előterjesztett indítványa folytán a közgyűlés kijelenti, hogy a lap közleményében sértést nem lát, s ha esetleg bárhol megsértetnék a hatóság, ismeri kötelezettségét úgy a hatóság, mint a közgyűlés; ez alkalommal tehát egyéb eljárásnak szüksége fenn nem forog.

6. A városi írógépek beszerzése, a kő nyomdai munka rendezése és a hízi nyomda felállítása tárgyában a tanács által tett javaslatot dr. Horváth Ádám, dr. Szeless József bizottsági tagok és ifj. Bagi László főjegyző urak felszólalásai után a közgyűlés az ügyek tanulmányozására egy bizottságot küld ki, melynek megalakításával a tanács bizatik meg.

7. A r. kath. főgimnáziumban a folyó tanévben kitűzött Széchenyi díjra a beadott pályamunkák közül mint legjobb Bagi Kálmán VI. oszt. tanuló munkálata érdemesítettvén, a 30 frt pályadíj utalványoztatott.

8. Az ev. ref. főgimnáziumban a Széchenyi-pályadíjra beadott pályázat eredményéhez képest Kovács Lajos VII. oszt. tanuló munkálata 30 frt jutalommal díjaztatott.

9. Az alsófokú ipar- és keresk. iskolánál a növenendékek nagyszáma következtében az iskola fejlődése érdekében a közgyűlés elhatározta, hogy városi közönség két parallel osztályt állit föl, s a szükséges két ipariskolai tanítói állásra pályázatot hirdet s egyszersmind az államsegély felemelése végett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztést intéz.

10. A rendőrök és hivatalosolgáknak a nyugdíj-intézetbe leendő belépésük alkalmával a belépési díj fölmentésére vonatkozólag tett kérelmük folytán a közgyűlés ez alkalommal érdemileg nem határoz, mert bevárandónak tartja azon időt, midőn a közigazgatás állapotáról a törvény maga intézkedik.

11. A városi zálogintézet 1875. évben alkotott alapszabályainak 47. §. és 50. §-a az új szervezeti szabályok értelmében átalakítottak.

12. Az elmebeteg-kórház építése és a szegényház kiegészítése és átalakítása tárgyában beterjesztett tervek és 22-332 frt 90 krban bemutatott költségvetés a belügyminiszterhez fölterjesztetni határoztatott.

13. A közárnyékszékek és pissoirok felállítása tárgyában a tanács javaslatához képest a közgyűlés elhatározta, hogy egyelőre 2918 frt költséggel az Adler-féle ház előtti piácz sarkára a közárnyékszék, a Katona sétányra, a városháza déli sarkán levő parkba és a Grosinger féle ház elé pedig egy-egy pissoir felállítása határoztatott el.

14. Az ipar- és keresk. iskola kibővítése folytán a III. kerületi iskolának a mérnöki hivatal által adott tervek szerint 2009 frt költségvetéssel leendő átalakítása elhatároztatott.

15. A városföldi születésnői lak elhelyezésére szükséges föld kisajátítása elhatároztatott.

16. A három pusztai iskola felépítése folytán szükséges árlejtés eredményéhez ké-

pest a munkálatok eszközléséhez Faragó Sándor és Papp György társvallalkozók által 4499 frt 59 kr. költségvetéssel tett ajánlata elfogadtatván, az építkezések eszközlésével megbízattak.

17. Fazekas József által a czethali dűlőben levő 7½ hold földnek árverés mellőzésével 4 frt 25 kr. holdankénti árban 8 évre történt haszonbérbe vételét a közgyűlés elfogadja.

18. A homoki szőlők hasznosítása érdekében a közgyűlés elhatározta, hogy az országgyűléshez fölirt hogy 1. a homokos területeknek szőlővel leendő beültetéséhez engedélyezzen az állam — a philoxera sujtotta szőlők beültetése érdekében nyújtott kedvezményhez hasonlóan — törlesztéses kölcsönöket, 2. a homoki új szőlőültetvények részére adjon 10 éves adómentességet, 3. az adókataszteri kules az igazságnak megfelelőleg mérsékeltekk.

19. A dr. Eötvös Bálint által fölkerített ballószögi föld eladása és

20. a Szikra-Alpár vasúti állomás közelében levő homok föld területek eladásának tárgyalása a jövő havi közgyűlés napirendjére tűzetett ki.

21. Özv. Dragolovich Gyuláné által fölkerített ballószögi esüekő föld eladását a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette.

22. Dékány Lidia születésnői oklevele a t. orvosi hivatal jelentése alapján a közgyűlésen kihirdettvén, részére a működési engedély kiadatott.

23. A színügyi bizottságot a közgyűlés szavazás után a következőképpen alakította meg: Elnök: dr. Szeless József, tagok: dr. Horváth Mihály, Koritsánszky János és Nagy Lajos bizottsági tagok, a hiányzó 5-ik hely betöltésére pedig a tanács utasított.

24. A városi zeneiskola egyelőre 3 évre állittatott föl, a felügyelő bizottság jelentése szerint az iskola feladatának minden tekintetben megfelel s az elért eredmény, úgy a látogatottság, mint művészi tekintetben az országos zeneakadémia kiküldöttei által megtartott vizsgálat alkalmával is beigazoltott, eunélfogva a közgyűlés az iskolának az 1897/8. tanévtől kezdődő véglegesítését mondja ki, ehhez képest így a tantervnek megfelelő átalakítását és egy új tanerőnek 800 frt fizetés és 200 frt lakbérrel leendő alkalmazását határozza el, egyszersmind a tandíj az előkészítő osztályokban 25 frt, a felsőbb kiművelési osztályokban 40 frtban állapítatik meg.

25. Dr. Horváth Mihály bizottsági tag az izsáki útnak a szőlőkig kövel leendő burkolása tárgyában beadott indítványa folytán a közgyűlés az izsáki útnak kövel leendő burkolása s a többi országútnak jókarban helyezése iránti intézkedéssel a tanácsot megbizta.

Politikai szemle.

A czukoradóról szóló törvényjavaslatot még mindig csak általánosságban tárgyalta le a magyar képviselőház; sőt még ez sem teljes, mert hátra vannak a záróbeszédék. Az ellenzék által indított agyonbeszélés unalmas fecsegései közül magasan kiemelkedik Lukács László pénzügyminiszter július 19-iki beszédje. Kimutatta, hogy mily fontos Magyarországra nézve a czukorrépa-termelés és a czukoripar; nevezetesen 184 ezer magyar hold az a terület, melyen a mult évben czukorrépat termeltek;

a termelt cukorrépa mennyisége 13 millió métermázsa volt; a répatermelés körül és a gyárakban alkalmazott munkások száma 200 ezer; a Magyarországon termelt cukor értéke 20 millió forint, az országból kivitt cukoré pedig 10 millió 700 frt, az államkincstár 6 millió forint termelési adóval van érdekelve.

Méltán kérdezi tehát a pénzügyminiszter s méltán kérdezheti minden komoly hazafi, mi joga kicsinyli oly nagyban az ellenzék a cukoripar fontosságát hazánkra nézve, ki fogja kárpótolni az államkincstárt, a gazdákat és azt a 200 ezer munkást, ha az ellenzék miatt a gyárak abban hagyják, vagy csak jelentékenyen meg is szorítják az üzemüket? Ellenzéki beszédekből és frázisokból nem lehet megélni, sem adót fizetni.

De kimutatta a pénzügyminiszter, még pedig megezőfolthatatlan bizonyítékokkal még azt is, hogy azok a javaslatok, a miket az ellenzékiek a kormány tervezete ellen ajánlanak, egytől-egyig az osztrákoknak lennének jók, nekünk pedig rosszak s hogy a cukorkiviteli prémium sokkal szükségesebb Magyarországon cukoriparára nézve, mint Ausztriára, mert a magyar gazda és gyáros sokkal kedvezőtlenebb feltételekkel dolgozik, mint az ausztriai. Sőt még arra is figyelmeztette a miniszter a nagy hazafi (?) ellenzékiet, hogy az osztrákok érdeke tulajdonképpen az, hogy cukorgyáraink megbukjanak, mert akkor a versenytársaktól megszabadulnak; az ellenzék tehát az osztrákok malmára hajtja a vizet.

Egyébiránt az ellenzéknek a cukoradóról szóló javaslattal szemben tanúsított agyonbeszélési eljárása két fontos eredményre vezetett. Először minden valószínűség szerint megtisztul a magyar parlamentarizmus azoktól a hibáktól és félszagségektől, a melyekben eddig szenvedett; másodszor most kitűnt, mennyire nem lehet az ellenzékot komolyan venni.

Ugyanis a kormány és a többség két hónapi türelem után elérkezettnek látta az időt, hogy történjék valami az ellenzék agyonbeszélési taktikája ellen. Bánffy miniszterelnök a július 20-iki ülésben megtette az indítványt, hogy az ülések egy órával hosszabbtassanak meg. Talán kapott az indítványon az ellenzék, hogy így majd még alaposabban megvitathatja (mint a hogy annyiszor kifejezte, persze szenteskedő szemforgatással) a törvényjavaslatokat? Oh nem! Mert ezen indítvány ellen csinál az ellenzék, valamennyi árnyalat összefogva, obstrukciót s azzal fenyeget, hogy két hétnél előbb nem lesz vége az e fölötti vitának. Tehát a nagyságos ellenzéki képviselő urak alapos vitát akarnak a hazáért (oh! oh!) de már egy órával tovább nem akarnak ülésezni a hazáért!

Nem egyéb ez, mint a parlamentáris kormányrendszer fejetetejére állítása, vagy mint Tisza István mondta, csödbe juttatása. Mert hogy a kormány és a többség legyen felelős a törvényekért és az ország kormányzásáért, de törvénné csak az legyen és akkor legyen, a mit és a mikor a kisebbség kegyeskedik megengedni, nohát ez nem parlamentarizmus, még csak nem is alkotmányosság, hanem drága pénzbe kerülő vásári komédia.

És akkor még Apponyi is feláll s a parlamentarizmus szelleme nevében helyesli az ellenzék eljárását. Azt elismeri, hogy a többségnek kétségbevonhatatlan joga, hogy akaratát keresztülvigye, de a kisebbségnek meg ugyanolyan joga az alapos megvitatás. Hanem azért az ülések meghosszabbítása egy órával nem kell neki, mert a kormány az oka a baj-

nak, miért nem terjesztette be előbb a javaslatát. Oh bárány-ártatlanságú ellenzék!

Különbén mennyire nem komoly férfúkhöz illő az ellenzék eljárása, mutatja az, hogy éppen Apponyi lépett föl nyílt ülésben azzal az ajánlattal, hogy ejtse el a kormány a magán személyek becsületét védő 16-ik §-t, akkor ők rögtön elhallgatnak és szent lesz a béke. Hát szabad komoly hazafinak egy törvényt, a mely az ország közgazdasági érdekeire oly fontos s annyi 100 ezer ember megélhetését érinti, agyonbeszélni és megakadályozni csupán azért, mert egy másik törvénynek egy szakasza nem tetszik neki?

No de nem is erről van ám az ellenzéknel sem a szó, a mint azt Tisza István hatalmas beszédjével kimutatta s a mint minden józan ember maga is láthatja. Az ellenzék meg akarja mutatni, hogy semmi sem lehet törvénynyé az ő engedélye nélkül; meg akarja mutatni, hogy képes megakadályozni a törvényhozás munkáját; meg akarja mutatni, hogy a kormány és az ő nagy többsége az ellenzékkel szemben tehetetlen.

Csak hogy az ellenzék ezen terve nem fog sikerülni; a többség a béke kedvéért túrt a kellőnél is tovább, de most már türelme elfogyott. Ha más nem használ, keresztül fogja vinni a klotürt s ezzel talpára állítani ismét a parlamentarizmus helyes és igazi értelmét. Mert Tisza István szavai szerint, nem engedheti a többség, „hogy a miért a mögöttünk álló generációk annyit szenvedtek, annyit küzdöttek, elzúllják saját gyöngeségüknél, saját gyámoltalanságunknál fogva; hogy az önrendelkezési jogát visszanyert magyar nemzet 30 évi alkotmányos élet után igazolja azt, hogy az alkotmányossággal élni nem tud; hogy sorsának kezelésére alkotmányos eszközökkel nem képes.”

Spectator.

Visszaemlékezések a tornaversenyre.

A Kecskeméti kerületi tornaversenyről a szereplő iskolák értesítői s az ottani lapok kellő melegséggel emlékeznek meg. A Kassai lapokban közölt cikket már reprodukáltuk, érdekesnek tartjuk azonban a többi közleményeket is a következőkben csoportosítani.

A *kis-kun-félegyházi* kath. főgymnázium értesítőjében a következőket olvasuk:

A miniszter úr ó nagyméltósága a kerületi tornaversenyek egyik helyéül a szomszédos Kecskemét városát jelölte ki, lehetetlen volt ezen tornaversenyben részt nem venni. A tanári kar, de különösen a tornatanár buzdításának oly sikere volt, hogy hatvankét tanuló úgy szólván az egész tanári karral együtt résztvett a folyó évi június hó 20-án tartott tornaversenyen. Ifjaink ez alkalommal csinos fekete színű, vörös zsinórzattal és vörös övvel díszített egyenruhában kitűnő magatartású, gyönyörű csapatot képeztek. A tanárok és az ifjuság két napon át Kecskemét város vendégei voltak és az igazi magyar vendéglátó barátságért, kitűnő ellátásért és a valóban fényesen rendezett ünnepélyért a legőszintébb és legmélyebb köszönettel tartoznak. Ifjaink a versenyen odaadó buzgalommal, rendszeres iskolázásra valló fegyelmelzottséggel és ügyességgel vettek részt.

A *Félegyházi Hírlap* a versenyről így ír:

A kerületi tornaversenyt Kecskeméten e hó 21-én tartotta meg 14 intézet s a közönség szokatlanul nagy érdeklődése mellett, a mi a mellett bizonyít, hogy az „ép testben ép lélek” elve a nagy közönség körében is mindinkább tért hódít. A nagy versenyen messze vidékek színe-java ifjusága, ép-kéz láb, erős, eleven fiatalsága részt vett: nevezetesen Kecskemét három középiskolája, Jászberény ifjusága fehér és

kék kunszineken, a rozsnóiak veres csilagokkal, a halasiak, a szegediek, a kassaiak stb., de mindnyájuk közt kitűnt a mi két iskolánk: a képezde eleven rózsaszínével és a fiatal főgymnázium elegáns fekete tornaruhájával, mely városszerte föltűnést keltett. A programot ugyan első nap elmosta az eső, a mi a versenyt illeti; a félegyháziakra azonban a nap nem mult el esemény nélkül, a menyiben délelőtt a főgymnáziumi ifjuság nagy lelkesedéssel megkoszoruzta a Katona-szobrot, azután a város nevezetéseinek megtekintésével tölthette a délutánt. A versenyek másnap délután folytak le: a félegyházi intézetek derekasan helyt álltak, mindkét intézet díszoklevelet nyert kötélt húzásban, azonkívül aranyérmeket nyertek a képezdeből Tényi Gyula (súlydobás), Fehér Miklós (távolugrás), ezüstérmeket a főgymnáziumból Stopon Kornél (futás), Unterreiner Mihály (súlydobás), bronzérmeket Sallai János, Varga József (súlydobás), Summer Vilmos (futás).

A *Félegyházi Híradó* pedig a következőképpen emlékezik meg:

A kecskeméti kerületi tornaünnepélyre a helybéli állami tanítóképző intézet 30 tanulója Kovács Sándor r. tanár és Kárpáti Károly tornatanár vezetése alatt e hó 20-án (vasárnap) reggel a 3/4 órai vonattal indult el Félegyházáról s reggel 1/9 órakor megérkeztek Kecskemétre, hol már az állomásnál várták s a III-ik kerületi elemi iskolában szállásolták el. Hogy mily gavallériával fogadta Kecskemét városa a tornászokat, azt leírni nem lehet. A kecskeméti kerületi tornaversenyen a helybéli tanítóképző ifjusága magatartásával az összgyakorlatokban, versenyekben való sikeres közreműködésével tünt ki. A súlydobásért Tényi Gyula II. osztályu tanuló aranyérmeket, a távolugrásért Fehér Miklós II. oszt. tanuló aranyérmeket, távolugrásért Turóczy Endre I. oszt. tanuló ezüstérmeket futásért Turóczy Endre I. oszt. tanuló bronzérmeket és ugyancsak futásért Hevesi István II. oszt. tanuló bronzérmeket nyertek. Ezen kívül a kötélt húzásért a bíráló bizottság az intézetet díszoklevéllel tüntette ki. — A főgymnáziumi ifjuság közül a következők nyerték el a díjakat: futásért Stopon Kornél V. oszt. tanuló bronzérmeket, Schummer Antal V-ik osztályu tanuló bronzérmeket, súlydobásért Böhm Fülöp VIII. osztályu tanuló bronzérmeket, Unterreiner Mihály VII-ik osztályu tanuló ezüstérmeket, Sallai János VIII. oszt. tanuló ezüstérmeket. Elismerő oklevelet kapott az ifjuság a kötélt húzásért, hol is a halasi ref. főgymnáziumot győzték le.

A *Jászberényi* kir. áll. főgymnázium értesítője a következőket közli:

Nagyméltóságú Dr. Wlassics Gyula, vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr f. é. ápril hó 1-én kelt 20302 eln. sz. legmagasabb rendeletében a jelen iskolai év végén kerületi tornaversenyeket rendeztetett Kecskeméten, Pécsen és Déván. Időpontul mindhárom helyen ugyanazon napot június hó 20-át tűzte ki.

Főgymnáziumunk, mint a budapestvidéki tankerület egyik tanintézete, a kecskeméti ker. tornaversenyben vett részt Baranyi Balázs tornatanár vezetése alatt a következő 36 egyenruhás (kék-fehér) tanulóval: Horváth J., Horváth Gy., Tarnay T. (IV. o.); Antal J., Barna L., Csomor S., Dorogházy I., Gugi S., Katona J., Liszka L., Péntes D., Slapánszky J., Warha Z., (V. o.); Drexler Gy., Hainzl A., Horváth I., Koncsek B., Lefkovits V., Mallár J., Stern J., Vajda J., Zimay J., (VI. o.) Melicher K., Mosó D., Muhoray K., Pethes Gy., Pethes P., Rigó F., Szabó J., Szabó J., Warha L., Weisz L., (VII. o.); Czettler J., Oláh I., Szabó F., Zimay Sz. (VIII. o.)

A csapat június hó 19-én d. e. a 9 óra 21 perczkor induló vonattal utazott el és aznap d. u. 7 óra 36 perczkor érkezett Kecskemétre.

Útközben nemes Szolnok városa hálaára kötelezett vendégszerető fogadásban részesítette az ifjakat.

Az ifjaknak és a vezető tanárnak díjtalan elszállásolásáról és ételmezéséről nemes Kecskemét városának törvényhatósága pazar bőkezűséggel gondoskodott; ugyanez óhajtott megfelelő módon kitüntetni a győztes ifjakat, valamint a tornaversenyben összes résztvevőkkel kirándulást rendezett volna jun. hó 21-én a város tulajdonát képező „Szikra-pusztá” és „Felső-Alpár”-ra a Tisza partján levő történelmi nevezetességű birtokára, de ezt a rossz idő megakadályozta, melynek következtében a verseny is jun. 21-én folyt le.

A verseny lefolyásáról és eredményéről versenyző tanulóinkat illetőleg csak a jövő iskolai évi értesítőben számolhatunk be.

Hálás köszönetet mondunk itt is a n. é. közönségnek áldozatkészségeért, melylyel (a jun. 12-ki hangverseny tiszta jövedelme 79 frt 80 kr.) lehetővé tette, hogy szegényebb sorsú tanulóink ebben a tornaversenyben is részt vehettek.

A losonczy kir. áll. főgymnázium értesítője a következőket jegyezte föl:

A kecskeméti ker. tornaverseny. Intézetünk 33 tanulója Burián János és Malesevics Emil vezető (tornatanárok), Jeszenák Raefel, György Lajos és Besse Dávid kísérő tanárok vezetése alatt részt vett a június 20-án tartott kecskeméti kerületi tornaversenyben. Tornászaink június hó 19-én korán reggel indultak Kecskemétre; délelőtt Szolnokra megérkezve, a városi hatóság díszes fogadtatása után megtekintettük az alföldi várost és annak nevezetességeit és a kanyargó Tiszát, majd mint Szolnok városának vendégei a felvidékről érkező tanulókkal együtt a pályaudvar vendéglőjébe ebédre gyülekeztünk, hol szebbnél-szebb pohárköszöntők hangzottak a versenyző selegre. Este 8 órakor Kecskeméten a zuhogó eső dacára is a legfényesebb fogadásban részesültünk, és élveztük két napon át Kecskemét városának igazi magyar vendégszeretetét, pazar lakomáit, melyeket a tornászok számára egészen ingyenesen rendeztek. A tornaverseny eredménye tanulóinkra nézve fényesen végződött: Kohn Sándor VII. o. tanuló a függeszkedési versenyben aranyérmét, Wágner János VII. o. tanuló a magasugrásban ezüst érmét, Bogya János VII. o. tanuló a futásban bronzérmét, Hoffman Mátyás V. o. tanuló a futásban bronzérmét és Fráter Aladár a távolugrásban Kecskemét városának jutalmát, Petőfi összes költeményeit (diszkiadás) nyerte.

A versenyek befejezése után Kecskemét városa a Műkertben vacsorát és táncmulatságot rendezett az 500 tornász részére, mely igen kedélyesen folyt le.

Kecskemét városának páratlanul szíves vendégszeretete hosszú időkre marandó emléket hagyott tanulóink szívében.

Kecskemétről hazajövet tanulóink Czegléd és Jászberény városokat tekintették meg; az utóbbi helyen a tanárkar igen kedves fogadást rögtönzött tanulóink részére, méltó befejezésül a tornaverseny kirándulásnak.

A Losoncz és Vidéke pedig így ír:

„Hirös város az alföldön Kecskemét”, éneklő koszorús költőnk Petőfi egyik dalában kecskeméti tájszólás szerint, mihez azután a nép költészete folytatásként hozzátette, „a ki legény, onnét hozzon mőnyecs-két”. Persze mi Kecskemét szíves vendégszerető meghívására nem azért vittük legényeinket, állami főgymnasiumunk növendékeit oda, hogy onnét hozzanak mőnyecs-két, mert hiszen még arra nagyon is ráérnek, hanem vittük azért, hogy maguk és intézetünk számára a testgyakorlás terén dícsőséget, babért arassanak a kecskeméti kerületi tornaversenyben, a mi szépen sikerült is. No, de ne vágjunk elé a dolgok menetének és mondjuk el szépen sorban, a hogy történt.

Június hó 19-ikén reggel háromnegyed 5 órakor indultunk el Losonczról 35 tanuló és 5 tanár. A tanulók közül 19 ötödik, 7 hatodik és 7 hetedik osztálybeli, kikhez két

érettségit tett csatlakozott; a kísérő tanárok voltak Burián János és Malesevics Emil tornatanárok és Besse Dávid, György Lajos és Jeszenák Ráfael tanárok. Ugyanezen vonattal utaztak Kecskemétre a kör-mőczbányai áll. főreáliskola növendékei is. Jászberényen pedig a jászberényi most már állami főgymnáziumi tanulók csapata szállott föl vonatunkra.

Délfelé minden baj nélkül érkeztünk Szolnokra, a hol a városi hatóság, a gimnázium tanárai, továbbá a szolnoki állami, rozsnói kir. kath. és rimaszombati egyesült protestáns gimnázium előbb odaért csapatai fogadtak minket teljes díszben. Azután a csapatok bevonultak a városba egészen a Tisza hidjáig. Innen a Scheftsik kertbe vezettek, a hol a város tornás-virslivel, sós-kiflivel és sörrel vendégelte meg a tanulókat és a hol az odavaló fényképész egy csoportban vette le az összes jelenlevő tornászokat. Visszatérve a vasúti indóházba, a III. osztályú váróteremben és előcsarnokban már ebédre volt terítve, a hol pompás pörkölttel, mely tarhonyával volt körítve, és turóshaluskával meg sörrel vendégelte meg Szolnok városa tanulóinkat és tanáraikat egyaránt. A város főjegyzője Gruber N. és kapitánya Taposi Márton lelkesítő beszédek tartottak az ifjúsághoz. Öt óra után folytattuk útunkat. A mint Czeglédet elhagytuk, az eső elkezdett esni és Kecskemétre szakadó esőben értünk, minek következtében az ünnepélyes fogadtatás és a polgármester beszéde elmaradt, de azért nagy közönség várta az érkező tornászokat. A kecskeméti községi tanítók mint vendégfogadók és kalauzok az eső dacára fölkeresték vendégeiket és vezették szállásaikra. Az elszállásolás után pompás vacsora várt minket a Beretvás-szállóban, hová a losonczy, rozsnói gimn. és künfélegyházi állami tanítóképző intézeti növendékek és tanáraik jártak étkezni. Legyen mindjárt e helyen megemlítve, hogy egész itt tartózkodásunk ideje alatt e fővárosba illő, elegáns, villamos világítással ellátott nagy szállóban étel és ital dolgában a legjobb ellátásban és legfigyelmesebb kiszolgálásban részesültünk.

Vasárnap reggel esőre virradtunk ugyan, mely még az alföldre nézve is rendkívüli szokatlan hideggel volt párosulva, de egyuttal meglepetve néztünk szét és láttunk az alföldön egy egészen modern várost. Szemben az óriási, magyar stílusban félmillió költséggel épült városháza, távolabb, a budapesti vigszínház mintájára készült új színház, a régi ugyan, de igen imponáló két emeletes ev. ref. kollégium, a mórstílusban épült nagy zsidó templom, a régi református templom, a Ferenczrendiek temploma, a róm. kath. plébánia-templom, s egészen modern köz- és magánépületek egészen városias jellegűt kölcsönöznek a főtérnek és néhány mellékútcának, melyek részben kerámmal vannak burkolva, míg a gyalog járóút aszfalt borítja. A nagy teret, melynek végleges rendezése még nincs befejezve, este 5 villamos reflektor világítja meg. Míg pedig az eső miatt a d. e. a főtérre tervezett próba is elmaradt, a város nevezetességeit tekintjük meg és ismerőseinket látogatjuk meg. Délután 4—6 óráig a Kosuth téren a Budapestről lehozott Molli-náry-ezred zenekara játszott, nem törődve a hideggel és esővel, ugyanezen zenekar szolgáltatta másnap a versenyterén is a zenét.

Este kilencz óra felé volt a vidékről érkezett tanárok tiszteletére Beretvás Pál vendéglőjében fényes lakoma, melyen Beniczky F. főispán, Francis N. tankerületi főigazgató és Tóth József pestmegyei tanfelügyelő, Horváth Adám és Nagy Mihály, kecskeméti orsz. képviselők és a város polgármesterén Kada Eleken kívül a város sok előkelő férfja is részt vett. (Zárójel közt említem meg, hogy itt találkoztam a Losonczon járt küldöttség 2 tagjával Szegedy György városi tanácsossal és Kerekes Ferencz városi főmérnökkel is, kik igen szívesen emlékeztek vissza Losonczra és az itteni fogadtatásukra.) A lakomán több mint 200-an vettek részt. A főispán a ki-

rályra mondott tósztot, a polgármester gyönyörű beszédben a vendégeket éltette, a tankerületi főigazgató pedig remek beszédben a városnak köszönte meg a páratlan vendégszeretetet, szíves fogadást. Ezután tósztok egész sora következett tanárookra, tanulóokra stb. A kedélyes társaság, hol sok régi ismerős találkozott és sok új ismeretség kötöttet, csak éjfél tájban oszlott szét.

Hétfőn reggelre kiderült az idő és az előttevaló napra kitűzött program az nap játszódott le, míg a szikra-alpári kirándulás, fájdalom, egészen elmaradt, mert kedden törvényhatósági közgyűlés tartatott, pedig a tornaverseny mellett ez a kirándulás adta volna meg kirándulásunknak a tulajdonképeni alföldi jellegét, zamatot.

Reggel 8 órakor a tornászok külön vonaton mentek ki a földműves-iskola rétjén létesített csinos versenypályára, próbára, honnan délfelé tértek vissza. Délután 2 órakor a közönséget vitte ki egy külön vonat, 2 óra 30 perczkor pedig a versenyben résztvevő tizennégy intézet növendékeit. A versenyter közelébe érkezvén, a következő sorrendben vonultak be zászlóik alatt az egyes csapatok: A losonczy áll. főgymnáziumot azon kitüntetés érte, hogy a menet élén haladt, valamint a versenyterén is az első oszlop, első szakaszát képezte, azután következtek; a rimaszombati egy. prot. gimnázium, a jászberényi áll. gimnázium, a szolnoki áll. gimnázium, a rozsnói kir. kath. gimnázium, a kör-mőczbányai áll. főreáliskola, a kecskeméti ev. ref. kollégium, a kecskeméti áll. főreáliskola, a kecskeméti róm. kath. gimnázium, a halasi ev. ref. gimnázium, a künfélegyházi áll. tanítóképző intézet, a szegedi áll. főreáliskola, a kassai áll. főreáliskola és a künfélegyházi városi gimnázium.

A tarka mezeikben felvonuló, azután oszlopokban felálló kaleideszkopszerű festői látványt nyújtó tornászok különféle rend és katonai gyakorlatairól, többféle versenyeiről, szereken való tornázásairól, játékaikról, a versenyt a terjedelmes, szépen díszített tribünökről néző óriási közönségről, fájdalom, terünk fogyta miatt, mint óhajtottunk volna — nem emlékeztünk meg és így csak a mi intézetünk által elért sikerekről számolhatunk be, melyek im következők: Kohn Sándor VII. o. t. függeszkedésért nyert aranyérmét nemzeti színű szalagon, Wágner János VII. o. t. magasugrásért nyert ezüstérmét vörös-fehér-kék (Kecskemét városa színei) szalagon, Bogya János VII. o. t. futásért bronzérmét vörös-fehér-kék szalagon, Hoffmann Mátyás V. o. t. futásért bronzérmét vörös-fehér-kék szalagon, Fráter Aladár V. o. t. távolugrásért Kecskemét város jutalmát: Petőfi S. összes költeményeit diszkiadásban. Azonfölül kapott a gimnázium két oklevelet, melyek egyike a bakugrásért adatott.

A verseny után az u. n. műkertben a versenyben résztvett tanuló és tanárok a város költségén megvendégeltettek.

Másnap, kedden 22-én reggel 7 óra után indultunk hazafelé. Útközben benéztünk Czeglédre, Szolnokon a városban ebédeltünk és délután Jászberényt is megtekintettük, a hol a tanári kar a Bathó-kertben hideg sülttel, borral, sörrel vendégelte meg vendégeit. Ennyi tapasztalattal gazdagodva és a tornaversenyben is tisztességes eredményt elérve értünk szerencsésen éjfélfélre Losonczra, hol örömmel emlékezünk vissza a kecskeméti szép napokra, a város páratlan vendégszeretetére, Kecskemétnek, Szolnok városának, és a jászberényi tanári karunk meleg hálánkkal és elismerésünkkel is adózva.

A szegedi főreáliskolának a ker. tornaversenyben történt szerepléséről a következőképpen emlékezik meg a Szegedi Híradó f. évi 149-ik száma:

A szegedi állami főreáliskola 27 tanulója szombaton délután indult át Kecskemétre Béreczi Ede tornatanár és Bartos Fülöp tanár kíséretében a kerületi tornaversenyre. A folyton borús idő nagyon nyomasztóan hatott a versenyt intéző körökre és a résztvevő ifjúságra is. És az

egék csatornái nem is kimélték meg őket, mert vasárnap egész nap csak úgy szakadt az eső már-már attól lehetett tartani, hogy az egész versenyt elmossa. A vasárnapnak tehát hasznát nem vehették és vasárnapra tervezett általános próba és a tornaverseny egy része elmaradt. Hétfőn az idő mégis neki borotválkozott és így a versenyt mégis meg lehetett tartani.

A versenyen 14 intézet 590 tanulóval vett részt. A szegedi tankerületből egyedül a szegedi állami főreáliskola ifjúsága volt ott. Az egymás után érkező tanintézeteket a vasútnál óriási néptömeg leirhatatlan lelkesedéssel és Nagy Ferencz kollégiumi tanár Kecskemét városa nevében szép beszédel üdvözölte. Az egész város talpon volt, hogy a Kecskemétre rándult tanuló ifjúság mentül jobban érezhesse magát. Csaknem szétszedték a daliás fiúkat csupa vendégszeretettől.

Az első napot Kecskemét nevezetességének a megszemplésével töltötték el. Megtekintették a legnagyobb magyar tragédia író, a Bánk bán halhatatlan szerzőjének Katona Józsefnek a szülőházát, az új városházát és levéltárát, a színházat, az állami főreáliskolát, hol Hanusz István igazgató fogadta, dr. Hollós László és Holosnyay Ambrus kalauzolták az ifjúságot.

A vasárnap, a nagy eső miatt, hatalmas unatkozással telt el, de azért nem volt érdektelen, mert este a város a kísérő tanárok tiszteletére Beretvás vendéglőben remek lakomát adott, melynek folyamán Beniczky Ferencz főispán, mint a nagy bizottság elnöke a királyt, Kada Elek, Kecskemét város polgármestere gyönyörű beszédben a versenyen megjelent polgárságot és kísérő tanárokat, Francics Norbert, a budapest vidéki tankerület főigazgatója. Kecskemét város törvényhatóságát élén a polgármesterrel üdvözölte. Felköszöntöket mondott még dr. Gerevich Emil, kassai főigazgató, a görbe felvidék nevében az alföldiekre stb. — A lakomán kétszáznál többen vettek részt és a vidékiek el voltak ragadtatva a kecskeméti vendégszeretettől, melyhez fogható eddig egyetlen város részéről sem tapasztaltak a tornaversenyeken.

A versenyre csak a hétfői nap jutott. A vasárnapról elmaradt általános próbát délelőtt tartották meg a városi szülőtelep melletti térségen. A próba kifogástalanul sikerült. A tulajdonképeni verseny délután folyt le a főpróbahelyen 3 órától fél 8 óráig. A zászlókkal, virágfüzerekkel gazdagon díszített nagy tribünökön óriási, gyönyörű közönség nézte az egyes versenyeket, melyek pompásan sikerültek. A szegedi főreáliskola ifjúságának 4 díj jutott, melyek közül kettő ezüst, kettő pedig bronzérem, az intézet pedig dicséret okiratot nyert.

A győztesek: Mészáros Zoltán V. oszt. tanuló (magas ugrásért bronzérem), Grósz Márton V. oszt. tanuló, (futásért ezüst érem), Palesco Jenő VI. oszt. tan. (magas ugrásért bronzérem) és Privitzer György VII. oszt. tanuló (függeszakadásért ezüst érem.)

A verseny után a város az egész ifjúságot a városi Műkertben megvendégelte. Kárpótolni akarva az eső miatt elmaradt szikra alpár kirándulásért, mely páratlan mulatságnak ígérkezett, de mint anyai mányári multság az idén szintén meghiúsult.

A versenyen résztvettek azonban így is meg vannak elégedve és alig találunk kifejezéseket a kecskeméti vendégszeretettől és lelkesedésének a kellő jellemzésére. Szóval Kecskemét ezuttal is bebizonyította, hogy Petőfi nem tévedett, mikor azt énekelte róla:

Hirős város az Alföldön Kecskemét.

A rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium értesítője így örökíti meg a versenyt:

Kellő előkészülettel mentek ifjaink június hó 20-án a Kecskeméten tartott kerületi versenyekre, s az ott megjelent 14 intézet közül első lettek, a menyiben legtöbb díjat hozták haza; számszerint 15, és pedig: a főigazgató ajándékát általános

ügyességért (2 darab értékes bronz szobor), 2 arany, 5 ezüst, 3 bronz-éremet és négy oklevelet. Egy első osztályu oklevelet a szabadgyakorlatokért. Névszerint kitüntek a következő tanulók. Aranyéremt nyertek ketten: Szabó Lajos a földről való magasugrásért 158 cm., Holles Béla magasugrásért a deszkáról 160 cm. Ezüst éremt: gátversenyben Makray Aladár, magasugrás-Pósa Péter 160 cm., függeszakadásért: Györy György és Ratta Pál. Bronzéremt: síkfutásért Katona Kálmán, távolugrásért Holles Béla, gátversenyben Vaka József. Egy ezüst éremt elismerésül az intézet kapott.

Minden esetre a legmélyebb hála és elismerés illeti meg egy rendezőseget, mint Kecskemét városát, mert az első böles intézkedése, az utobbi pedig magyaros vendégszereteteért, melylyel az összes iskolákat fogadta s ellátta, tette magát erre érdemessé. — Fogadják e helyen is legőszintébb köszönetünket!

Hogy és hol indul a pestis?

A rémület fogja el az embert, ha csak a legkisebb járvány üt ki valamely külföldön és mindenütt sietnek óvó intézkedést tenni, csak Kecskeméten nem, de minek is kellene ide az óvatosság, midőn oly rossz az idő járás; a múlt évben, milliókra menő kár érte városunkat. Az idén a rossz idő elpusztította a termést, ebből kifolyólag — úgy vélem — a tekintetes tanács azt hiszi, hogy most már a legjobb lesz, ha valami módon a lakosság is kipusztul, hogy az éhínséget kikerüljük; mert már nincs más hátra, mint az, hogy a pestis, vagy ehhez hasonló járvány üssön ki városunkban, amire eléggé igyekszünk. A külvárosi ázsiai tisztaságot le sem írom, mert azt természetesen találom, miután ellene nincs semmi paragrafus, de hogy a belvárosi községben is eltérje a közegészségügyi bizottság ezen állapotokat: az már több, mint a mennyit az ember felháborodással nézne. Ki a felelős városunk egészségi állapotáért? Mindenki azt fogná mondani, a főorvos és a városi orvosok, de nem így áll a dolog, mert a városi főorvos valamint a városi orvosoknak nincs más joguk, mint éjjel-nappal a szenvedő emberek szolgálatára állani, sőt még az sem elég, hanem a pusztákra is ki kell járniok, holott a város területén is bőven kijut nekik a munkából, node ez nem tartozik ide, csupán azért tettem hozzá, hogy cikkem hosszabb és unalmasabb legyen. A városi főorvos, a tulajdonképeni egészségügyi bizottság feje, a mi természetesen, mert ő van hivatva, hogy szaktudománya által az egészség megóvásáért intézkedéseket adjon ki és nem a főkapitány úr, kinek az egészségügyi nem szakmája, de azért ő az egészségügyi közegek főnöke, telj hatalommal; a városi főorvosnak pedig, semmiféle rendelkezési joga nincs, hanem megkötik a kezeit, holott ő az, kitől városunk egészségügyi állapotáért a felelősséget elvárjuk. Ha idegen ember városunkba érkezik, először a belvárost fogja megnézni és nagyörömmel mondja, hogy milyen szép a piac, milyen nagyszerű a kő... és egyszerre torkán akad a szó, mert az Aradi-útczába ért, nagy hallgatagon tovább megy a keskeny útczáig és hogy észreveszi az útcza rövidségét, azon akar keresztül haladni, hogy ismét a piacra jusson, de már ez útcza elein elfogja az undor, mert ilyen tisztátalanságot városban el sem képzel; még a legszegényebb város is igyekszik az ilyen állapotot segíteni, de Kecskeméten fölösleges, mert elég, ha a főpiacz és Körösi-útcza tiszta, a többire nem érdemes gondolni, ezen útczák lakói majd kapnak járadat a jövő milléniumra, addig járjanak sár és piszokban, mit törődünk mi azzal, ha a keskeny útczából egy kis járvány, mint pl. pestis üt ki, az ilyen csekélységgel nem érdemes foglalkozni, mert úgy is kárba vész a panasz, a mennyiben egy alkalommal panaszt tettem a főkapitány úrnak, hogy a keskeny útcza közbotrány, mert nappal sem lehet elmenni, hogy kellemetlen látványosságot ne kapjon az arra járó, hát még éjjel; de erre azt felelte, hogy valahol csak menedéket kell keresni az embernek.

Azt hiszem, hogy ideje lenne, az ily községek szegényét kellő intézkedéssel orvosolni, a Körösi-útczáról felszedett kövekkel ezen két belvárosi útczát kikövezni és közillem-helyeket állítani, hogy ezen veszélyes és botrányos állapot megszűnjön.

Dr. A.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Mutatio.** A kegyes-tanítórend nagy gyűlése határozatából Perger József kegyesrendi főgimnáziumi igazgató és házfőnök, hasonló minőségben, a lévai társházhoz helyeztetett át, helyébe pedig Tóth György a lévai kegyesrendház főnöke választott meg. Perger igazgató úr úgy a főgimnázium erkölcsi niveaujának emelése, mint joviális modoráért általános szeretetben részesült. Alatta a ház gazdasági fejlődése és a főgimnázium modern átalakulása egész lendületet vett, úgy, hogy utódjának egy virágzó s minden tekintetben magas színvonalon álló intézményt ad át. Új otthonába a közönség elismerése kíséri őt.

— **Áthelyezés.** Habina János főreáliskolai rendes tanár urat, a vallás- és közoktatásügyi miniszter hasonló minőségben a budapesti VI. kerületi állami főreáliskolához helyezte át. Habina János úr már a 70 es évek óta városunk érdemes, becsült polgára s társadalmi életünkben oly kiváló helyet foglal el, hogyha bár áthelyeztetése tanári érdemei folytán kitüntetés számba megy, mind a mellett sajnálatunknak adunk kifejezést, hogy ő, ki minden téren tevékenysége és tudományával városi közügyek kiváló bajnoka volt, körünkől távozik. Habina úr úgy is mint a „Kecskeméti Lapok” egyik volt érdemes szerkesztője, úgy is mint a „Katona József kör” legmunkásabb tagja, de mint törvényhatósági bizottsági tag is maradandó érdemeket szerzett. Kívánjuk, hogy új működési körében hasonló elismerés kísérje munkálkodását s ne feledkezék el kecskeméti jóbarátairól, kik a távolban is rokonszenves jóindulattal kívánják az ő megérdemelt előhaladását.

— **Halálozás.** Fehér Berta okleveles tanítónő egy kedves, művelt nő, a ki csak küszöbén állt még az életének, hogy szeretetének és tudásának kincseit másokkal megoszassa, hunyta le örökre szeméit. Művelt lelke és üde szép fiatalságánál csak szerénysége volt nagyobb. Elhalálzásáról a család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alulírottak mély fájdalommal jelentik, hogy Fehér Berta okl. tanítónő f. hó 21-én, életének 21-ik évében meghalt. Temetése folyó hó 23-án d. u. 5 órakor lesz. Kecskemét, 1897. július 22. Herczeg Berta — Parragh Gedeonné — és leánya: Ottilia, Herczeg Mari — Parragh Zsigmondné. Fehér Matild — Fűvessi Imréné — és gyermekei: Rózsa, Irén és Imre. Fehér Margit, Fehér Rózsa.

— **Gyászhir.** Fekete lobogót lenget ismét a szél a városháza erkélyéről. Fazekas Pál városi hivatalnok életének 24-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 22-én meghalt. Nyugodjék békével.

— **Halálozás.** Résztvétel értesülünk, hogy Illésházy János, a 80 as években a kecskeméti kegyesrendi főgimnázium igazgatója és házfőnöke, hosszas szenvedés után 59 éves korában Sátoralja-Ujhelyen elhalálozott.

— **A városi székház** közgyűlési termének berendezése és díszítése folyik jelenleg. Székely Bertalan, a világhírű festőművész és akadémiai tanár állandóan körünkben tartózkodik és serényen dolgozik a közgyűlési terem freskóinak megfestésén. A festmények a magyar nemzet legfőbb alakjainak legmagasabb művészi kivitelű képeit és nemzeti történelmünk epochát képező jeleneteit tárgyazzák. Szerencsés körülmény, hogy a képek megfestésére a mester vállalkozott, a ki városunkat művészi becsű festményeivel fogja gazdagítani.

— **A vasútnál** gazdátlanul elhagyott, vagy ki nem váltott árúkat f. hó 27-én az állomásfőnökség árverés útján fogja értékesíteni.

— **Kimutatás.** A helybeli Kossuth szoborra a következő adományok folytak be: f. évi június 13. kim. 5370 frt. 82 kr. Szombathy Istvánné Nagyvárad 2 frt. Szóke Gyula Nagyvárad 1 frt. Polássy János Nagyvárad 1 frt. Dr. Károly József Nagyvárad 2 frt. Összesen: 5376 frt. 82 kr.

— **A Czollner-köz és a Daróczi-köz** lakói és az ottani birtokosok panaszt tettek a polgármesternél, hogy a város által csak épen most készített gyalogutat, a huszárság lovainak patkói az első napra már szét vágták és sok helyen teljesen elrombolták. Ugyan ez a kérdés a közgyűlésben is interpelláció tárgya volt s így remélhető, hogy végre tán elérjük azt, hogy a lovas katonaság a gyakorló térre a szabad közlekedésre alkalmasabb szolnoki és kőrösi úton közlekedik, a Czollner-köz e célra való használata szerződés szerint úgyis tiltva levén. Természetes, hogy azokon az úton sem a gyalogforgalom részére fentartott útszéleken. És még egyet, hogy a lovasság a tilalom ellenére is előszeretettel jár a keskeny Czollner-közön, abban nem is az a legnagyobb baj, hogy a legtöbbször az ottani birtokosok költségén, (most kivételből városi erővel) tatarozott utakat s a lovak eszmáinak kiméltése tekintetéből, épen a gyalog-utakat főnkre teszik, hanem az, hogy a nyári üdülő helynek úgy a por felverése, mint a nők és gyermekek biztonságának veszélyeztetése által ártnak. Tudunk esetről, hogy egyik kintlakó úri ember az őrmester tekintélye által (tiszt úr azzal a csoporttal nem volt) alig tudta a tuskos jászmin közé beszoritott 5 éves kis fiát kiszabadítani. Igaz, hogy az őrmester rögtön rendet parancsolt, de ilyen szűk helyeken olyat sem volna szabad csinálni, a mitől esetleg a gyermek félelembe esik. Az apák sem lehetnek mindig ottan. Ha a helybeli parancsnokság e panaszról és a közgyűlés magatartásáról sem akar tudomást venni s e bajon jóakarattal segíteni, akkor csakugyan nincs már más, mint a közgyűlés elnökének szavát megfogadni és a hadtestparancsnoksághoz fordulni. Hisszük azonban, hogy erre épen úgy nem lesz szükség, mint nem szükség az, hogy a Czollner-közön járjanak a gyakorló térre.

— **Értesítés:** A helybeli földmives iskola záró vizsgája f. hó 26-ikén d. e. 9—12 ig d. után 3—6-ig leend megtartva. Az érdeklődő közönséget ezúton is meghívja a f. iskola igazgatósága.

— **A Kőrösi-útca** renoválásával rohamos lépésekkel haladnak előre. A csatornázási munkálatokkal már a Beretvás szállóig eljutottak, ezzel parallel fektetik le a földbe a villamos világítási vezetékét, a Kőrösi-útca végén pedig már a keramit burkolatot rakják le. A munka előhaladásából látjuk, hogy az egész átalakítási munkálatok szeptember hóra elkészülnek.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi collegiumának jogakademiján az 1897—98. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-től 8-ig eszkezlendők; az előadások pedig szeptember 9-dikén veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek szeptember 9—11-ik napjain dékani-, azután pedig tanári kari engedéllyel lehet helye. Azok az egy éves önkéntesek, kik a tényleges katonai szolgálatakat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok hátárideje szeptember 1-től 15-ig terjed.

— **A Czollner-közön** — némely helyeken — a most készített gyalogút, részben okozója lesz az — esetleg önkéntelen — foglalásnak. A bakhátról a lyceum lehajlik s folyton tovább nő s most, hogy az útát csinálták, szépen alkalmazkodtak a kifelé terjedő lyceumhoz és egyéb parajhoz, a helyett, hogy visszametszették volna. Így már az útból mintegy méternyi, talán többet, tényleg forgalmon kívül hagytak. Ez így nem maradhat, hanem a tulajdonosokat figyelmeztetni kell, hogy azt a felburjánzó gyomot nekik az útvonalán kívül eresztetni nem szabad s a városi út-töltőket figyelmeztetni kell, hogy ők a növények ilyen terjeszkedését respektálni nem tartoznak. Sőt épen ellenkezőleg. Minthogy a huszárság

egyetlen sétája miatt most már az útát úgy is jobb lenne azonnal tatarozni, e fontos kérdésre is jó lenne figyelmet fordítani.

— **Végzetessé válható lórúgás.** Szalai János izsáki születésű 16 éves cseléd Muraközi birtokán néhány nappal ezelőtt a lovakat itatta, e közben meglepte a játékkedv és bottal ütögette a lovak lábát, minek az lett a természetes következménye, hogy a ló hátra rugott és pedig olyan szerencsétlenül, hogy a ló lába a fiu száját érte. Az így keletkezett erős rugás olyan veszedelmesen sértette meg Szalait, hogy a szájüregét is összeroncsolta. Az egész szájpadrásról a húst a csontig lehuzta. A szerencsétlen fiu a városi kórházba szállítottatott hol most élet és halál közt lebeg.

— **Vandalizmus.** Folyó hó 19-én viradóra a barátok templomának bejárata előtt lévő, egy szentet ábrázoló kőszobrot ismeretlen gazok megsemmisítették. A rendőrség szigorú nyomozást indított a gonosz tettes kézrekerítésére.

— **Megkerült lopott tehen.** Lapunk mult heti számában megirtuk, hogy mily vakmerően loptak el Monostorról egy borjas tehenet, most pedig arról értesülünk, hogy rendőrségünk a tehenet a Mórízi borovicskás erdőben találta meg lekötve. A tettes még mindig ismeretlen.

— **Vakmerő lopás.** Szalai Pál, Czethal 298. sz. alatti lakos leje folyó hó 20-án egy lovas fogaton jött be a hetivásárra. A Szécsényi-térre érkezvén, lovát és kocsiját oda hagyta minden őrizet nélkül. Nagy volt a meglepetése mikor visszaérkezett, mert már akkor csak hült helyét találta a lónak és kocsinak. Rendőrségünk, a mint értesült a dolgról, rögtön a legerélyesebb nyomozást indította meg. S ez ideig eredménytelenül, mert még a nyomozó rendőrök sem tértek vissza. Az ellopott kocsit, ló és a kocsin volt tárgyak összesen 60 frt értéket képviselnek.

— **Garázdálkodó cigányok.** Folyó hó 12-én délelőtt 4 cigányasszony zöldség vásárlás ürügye alatt betolakodott Rác Jánosné kőrösihegyi konyhájába. 3 cigányasszony körülfogta Rácznét, addig a negyedik a patkán volt pénztárczából 4 forintot kisanzsirozott. Rácznét lármájára összesereglett nép közeledése közben a cigányok megugrottak, de a rendőrség csakhamar összeszedte őket. Fűvessy rendőrkapitány előtt beismerték a tettét, de a pénzt úgy eltűntették, hogy 10 krajczárnál több nem volt található náluk. Most a kir. járásbíróság börtönében húzódnak.

— **Megégett leány.** Iszonyúan bűnhődött meg f. hó 17-én Kis Erzsébet Törökfáiban szolgált 19 éves cselédleány vigyázatlanságáért. Ugyanis Kis Erzsébet vacsorához tüzet rakott a takaréktűzhelyre, mivel azonban a fa nem akart jól égni, felkapta a petróleumos korsót és abból nagy mennyiségű olajat öntött az izzó fára. A petroleum gyorsan lángra lobbant, még pedig oly erővel, hogy a láng a tűzhely ajtaján kitódulva a leány lenge ruháját is meggyújtotta, minek folytán a leány egy perc alatt lángoszloppá vált. A jajgatásra elősereglett házbéliek bár eloltották a leány égő ruháját, de már későn, mert olyan erős égési sebeket szenvedett a szerencsétlen leány, hogy másnap reggelre a városi kórházban sebeiben meghalt.

— **Marólúg-mérgezés.** Kosik Antalné folyó hó 22-én mosáshoz készülendő, e célra marólúgot vásárolt. A bevásárolt lúgot, mielőtt mosáshoz fogott volna Antalné 4 éves fiacskájának tejes csészéjébe helyezte el és feltette az ablakba, hol rendszeren egy kis szék is állt az ablak előtt. Alig hogy az anya kiment a szobából, a kis fiu megpillantván az ő ismert kis csészéjét, a székről rögtön az ablakba nyúlt, s lekaptván a csészét, möhön felhajtotta annak a tartalmát. Az anya a fiaska iszonyú jajgatására berohant a szobába, nem tudta, mi baja eshetett gyermekének, csak akkor tárult fel előtte a roppant szerencsétlenség, mikor a csészét a földön megpillantotta és látta, hogy annak a tartalma hiányzik. A súlyosan sérült fiacskát szülei lakásán ápolják.

Szomorú — de igaz, hogy öltözékünkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok észlelünk, sietünk az legott eltüntetni, nehogy nagyobdjék, de ha ez testi egészségünkkel az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hát ez **vélkes könnyelműség,** mely később keservesen meg bosszulja magát rajtuk, mert valamint a kis szakadékokból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. A legtöbb betegség kútforrása a gyomor rendetlen működése, a mit, idej-korán csakhamar észlünk, (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyájkódással kezdődnek. Egger kitűnő ízű **Mellpapstilla** megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal (1 doboz 50 kr. és 1 frt, próbadoz 25 kr.) Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár **Nádor-gyógyszertár.** (Dr. EGGER LEÓ és EGGER J.) Budapest, Váci-körút 17.

Vasuti

Érvényes 1897.

menetrend.

május 1-től.

Keckemét—fülöpszállási vasút.

reggel	délután	ind.	Kecskemét	érk.	reggel	délután
4.—	1.—	ind.	Kecskemét	érk.	8.37	9.12
4.09	1.12	ind.	Rávagy	érk.	8.29	9.03
4.19	1.25	ind.	Ballószög m. r. h.	érk.	8.19	8.53
4.32	1.43	ind.	Helvétia	érk.	8.07	8.38
4.41	1.55	ind.	Köncsőg m. r. h.	érk.	7.57	8.27
4.52	2.10	ind.	Kerekegyháza	érk.	7.46	8.14
5.13	2.37	ind.	Ágasegyház	érk.	7.33	7.59
5.37	3.05	ind.	Izsák	érk.	7.02	7.25
6.—	3.30	érk.	Fülöpszállás	ind.	6.35	6.56

Keckemét—tiszaughi vasút.

reggel	délután	ind.	Kecskemét	érk.	reggel	délután
3.05	4.45	ind.	Kecskemét	érk.	7.04	9.50
3.12	4.52	ind.	Mükert	érk.	6.58	9.44
3.25	5.09	ind.	Urrét	érk.	6.46	9.32
3.31	5.15	ind.	Kisfái	érk.	6.34	9.24
3.50	5.34	ind.	Kohári-Szt.-Lőrincz	érk.	6.25	9.15
4.11	6.03	ind.	Szikra-Alpár	érk.	5.56	8.46
4.20	6.20	ind.	Tisza-Ugh	érk.	5.44	8.34
4.28	6.28	érk.	Tisza-ughi rév	ind.	5.30	8.20

Budapest—Szeged		Sz.	Sz.	Gy.	Sz.	Gy.	Sz.	Sz.	
v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	
Budapest	ind.	—	—	8.15	8.30	2.30	4.25	7.—	10.35
Czegléd	—	6.35	9.30	10.40	3.51	6.44	9.34	12.54	—
Nagy-Körös	—	7.51	9.53	11.08	4.09	7.13	10.05	1.36	—
Katonatelep	—	8.14	—	11.20	—	7.28	10.20	—	—
Kecskemét	érk.	—	8.30	10.08	11.29	4.24	7.36	10.28	1.56
Félegyháza	ind.	5.12	—	10.09	11.37	4.26	7.38	10.37	2.02
Szeged	—	5.52	—	10.34	12.11	4.51	8.21	11.23	2.46
Szeged	—	7.42	—	11.40	1.47	5.53	10.—	1.—	4.20

Szeged—Budapest		Sz.	Sz.	Sz.	Gy.	Sz.	Gy.	Sz.
v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.	v.
Szeged	ind.	éjfel	—	4.55	10.00	1.14	4.12	6.20
Félegyháza	—	2.55	—	6.44	11.06	2.55	5.21	7.29
Kecskemét	érk.	3.32	—	7.23	11.31	3.30	5.46	8.16
Katonatelep	ind.	3.47	5.—	7.25	11.33	3.40	5.48	—
Nagy-Körös	—	3.55	5.08	7.33	—	3.48	—	—
Czegléd	—	3.13	5.22	7.50	11.49	4.10	6.04	—
Budapest	—	4.54	5.54	8.26	12.11	4.46	6.26	—
Budapest	—	7.15	8.20	10.25	1.25	6.50	7.10	—

Felelős szerkesztő: **I. TÓTH ISTVÁN.**
Szerkesztőtárs: **Dr. NAGY MIHÁLY.**
Laptulajdonos: **A KECSKEMÉTI SZABADLÓV PÁRT.**
Kiadó: **TÓTH LASZLÓ.**

NYILT-TÉR.

Selyem-damaszok 56 krtól 4 frt 65 krtól méterként — valamint fekete, fehér, színes **Henneberg-selyem** 35 krtól 14 frt 65 krtól méterként sima, csikos, kockázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban stb.) a megrendelt áru postabér és v. mentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcban címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Nyilatkozat.

A „Keckeméti Lapok“ július 11-iki számában társaságunk ellen Zsigovits József csákányi lakos aláírásával megjelent nyilatkozatra, tisztelt biztosító közönségünk iránt való figyelemből kijelentjük, miszerint kezünk között van Zsigovits Józsefnek saját aláírású kárfelelteli jegyzőkönyve, a melyben elismeri,

miszerint az a pajtája, a mely után tőlünk kártérítést követel, tényleg nem volt biztosítva. Biztosítatlan tárgyért kárt fizetni nem lehet.

Kiderül ebből támadásának teljes alaptalansága.

Tudomásunk van különben arról, hogy nyilatkozata egy versenytársaság felbiztatására látott napvilágot.

Tisztelettel

az „Első Magyar

Általános Biztosító-Társaság“
Soproni Főügynöksége.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetmény.

A néhai **Dékány József** és **Dékány Erzsébet** hagyatékánál érdekelve levő örökösök tulajdonához tartozó, a kecskeméti 13914. sz. tjkvben A+1424. hrsz. alatti 5. t. 173. számú ház 8000 frt kikiáltási ár mellett a 3373/1897. számú árverszéki végzés értelmében nyilvános árverés útján örök áron eladandó lévén, árverési határidőül **1897. évi augusztus hó 17-ik napjának reggeli 9 órája** az árverszék jegyzői hivatalába kitűzetik azzal, hogy az árverési feltételek addig is a jegyzői hivatalban, a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Kecskeméten, 1897. évi július 19.

Bartha Kálmán,

229 2-1

árverszéki jegyző.

A vásári-nagy-úteza 56-ik számú házban több szobából álló igen szép

nagy tiszti lakás

nagy istálló, kocsiszin s a szükséges mellékhelyiségekkel május 1-től kiadó.

Értekezni ugyanott vagy a Budai-nagy-úteza 176-ik szám alatt **Szabó Józseffel.**

233 2-1

Megérkezett
a friss töltésű

Borszéki viz

Nyirády László
kecskeméti raktárosunkhoz.

***

A borszéki viz a fertőzött ivóvíz helyett olcsósága miatt igen ajánlatos, tisztán vagy borral vegyítve is, mint kellemes üdítő ital.

A vérszegénység, idegbántalom, emésztési zavarok, vizelet és a legtöbb női bajnak is mint kiváló gyógyszere van elismerve.

Borszéki üzlet igazgatósága

145

Borszéken.

10-7

Két úri lakás kiadó

(istállóval és kocsiszinnel).

Értekezni lehet **S c h w a r c z J ó z s e f** lisztkereskedővel, ref. templom mellett. 225 3-2

14137/1897.

Hirdetmény.

A f. 1897. szeptember 29 ik napján lejárandó földhaszonbérletek újabb kiadására az árverések a következő sorrendben fognak ez évben megtartatni, nevezetesen:

1. **Czethalban 23 részlet föld, július 28.** napján reggel 8 órakor a helyszínén 6 évre. Az összejövétel Mészáros József úr tanyájánál lesz s a beteendő bánatpénz 15 frt.

2. **Ballószegben a 22. és 23-ik részlet 6 holdnyi bányaterület, július 30-án** reggel 9 órakor, a gazdasági osztályban 3 évre, a beteendő bánatpénz 5 frt.

3. **Az eperkert melletti 9 részlet föld, július 31-én** reggel 8 órakor a helyszínén 3 évre. A beteendő bánatpénz 20 frt.

4. **A szikrai baromjárásból kiosztott 33 részlet föld, augusztus 2-án** reggel 8 órakor a helyszínén 6 évre. Összejövétel a volt Biró-féle csőszháznál lesz, a beteendő bánatpénz 15 frt.

5. **Az űghi komp melletti 17 hold irtvány, augusztus 3-án** reggel 8 órakor a helyszínén 6 évre. A beteendő bánatpénz 15 frt.

6. **A haleszi iskola melletti 11 részlet föld, augusztus 7-én** reggel 8 órakor a helyszínén 6 évre. A beteendő bánatpénz 10 frt.

7. **A szentkirályi 34 részlet irtvány, augusztus 11-én** reggel 8 órakor a helyszínén 6 évre. Összejövétel a Garzó-féle csőszháznál lesz s a beteendő bánatpénz 10 forint.

Kecskeméten, 1897. évi július 18-án.

234 1-1

Gazdasági osztály

15082.
1897.

Pályázati hirdetmény.

Kecskemét th. város közönsége és a m. kir. államkincstár közt 1894. évi december 7-én az állami földmivesiskola felállítására nézve kötött szerződés 7-ik pontja szerint a földmivelésügyi m. kir. miniszter úr a város közönsége részére az említett iskolába az első évben két, a későbbi években négy kecskeméti szülőktől származó öve dék ingyenes felvételét, ellátását, kiképzését biztosítja.

Ezek alapján az említett alapítványi helyek közül megüresedett három hely pályázat útján töltendő be.

A folyó évi október 1-től fogva betöltendő ezen három alapítványi helyre pályázhatnak a helybeli állami földmivesiskola első vagy második osztályába felveendő oly kecskeméti szülőktől származó tanulók, kik 16. életévök betöltését anyakönyvi kivonattal igazolják, erős, egészséges testalkattal bírnak s erről és védhímlővel beoltásukról orvosi bizonyítványt csatolnak s ezek mellett legalább is elemi iskoláknak jó sikerrel történt bevezetéséről szóló iskolai bizonyítványukat és szegénysorsukról vagy korlátolt anyagi viszonyaikról szóló bizonyítványukat bemutatják. Azoknak pedig, a kik a földmivesiskola 1-ső osztályát már elvégezték, erről kiállított bizonyítványuk is csatolandó.

Felhivatnak tehát mindazok, akik ezen alapítványi helyekre pályázni kívánnak, hogy ez iránt kellően felszerelt kérvényeiket a f. évi augusztus hónap 12. napjáig a város tanácsához annyival inkább nyújtsák be, mert a netán elkésve érkező kérvények a betöltésnél figyelembe vétetni nem fognak.

Kecskeméten, a város tanácsának 1897. július hó 19-én tartott üléséből.

Sándor István,

jegyző.

233 1-1

4275/1897.

I.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a *Kisbírtokosok Országos Földhitelintézet* s az elre delt csatlakozás folytán *N. Kálós Sántor* és neje *Tóth Eszter*, az *Izsák vidéki Takarékpénztár* és *Bóta Szilárd* ügyvéd — végrehajlatóknak **Juhász Apollónia Csomor Józsefné és társai** végrehajtást szenvedők ellen 424 frt 10 kr. és 111 frt, illetve 150 frt, 1400 frt, 1200 frt és 35 frt tőke és jár. iránt folyamatban levő végrehajtási ügyében, az izsáki 2235. sz. tjkben A. I. 5-7. sorsz. a. foglalt, Juhász Apollónia Csomor Józsefné nevében álló 7440 frt becsértékű nemesi birtok, — az izsáki 2408. sz. tjkben A. I. 1-4. sorsz. a. foglalt, Töröcsik József és neje Kertész Juliánna nevében álló, 2046 forint becsértékű nemesi birtok, — az izsáki 2189. sz. tjkben A. I. 1. sorsz. a. foglalt Ádám Balázs nevében álló 1114 frt becsértékű nemesi birtok, — végre az izsáki 862. sz. tjkben A+1-2 sorsz. a. foglalt kolontai nádásból Juhász Apollónia Csomor Józsefné, Töröcsik József és Kertész Juliánna tulajdonát képező 400 frt becsértékben B. 320. 324. 325. sorsz. jutalékok. még pedig mindegyik ingatlan, illetve jutaléka tartozékaival együtt az **1897. évi október hó 26-dik napján** d. e. 9 órakor mint egyetlen határidőben, e kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított és a hivatalos órák alatt e tkvi hatóságnál, valamint Izsák község házával megtekinthető feltételek mellett a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez bánatpénzzel letenni, a Kisbírtokosok Országos Földhitelintézete azonban ha az árverezők sorába avar lépni, a bánatpénz lefizetésének köteleze tsége alól felmentetik.

Kelt a Kecskeméti kir. törvényszék, mint tkvi hatóságánál 1897. június 21-én.

Bogoss bíró helyett: **Eottinger,**

232 1-1

kir. törvénzéki albiró.

Árverési hirdetmény.

Alolirt kiküldött részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a néhai **özv. Kovács Károlyné Zilai Juliánna** hagyatékánál érdekelve levő örökösök tulajdonához tartozó s a kecskeméti 1661. sz. tjkvben A+1867. hrsz. alatti 5. t. 344. számú ház 500 frt, — továbbá a kecskeméti 1328. tjkvben A+148. hrsz. alatti 10 hold úrréti föld 3000 frt kikiáltási ár mellett a 3534/1897. számú árverszéki végzés értelmében nyilvános árverés útján örök áron eladandó lévén, árverési határidőül **1897. évi augusztus hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája** az árverszék jegyzői hivatalában kitűzetik; az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kecskemét, 1897. július 22.

Bartha Kálmán,

230 2-1

árverszéki jegyző.

12/E. b. 1896.

Hirdetmény.

A közigazgatási erdészeti bizottság közhírré teszi, hogy Magó József, Mester József, Szegedy Gergely, Szalkay Sándor, Magó László, Sándor János, Vékány Mihály, Rebek László, Nyilas László, Kaszó Lajos, Balla István, Eszenyi Szabaszlay Sándor, Vezsenyi Imre, Szénási Nagy István, Fazekas László és Magó Antal volt **erdőöröknek** a rendőrkapitányi hivatal által kiállított **eskübizonyítványai elvesztek** s az 1882. évi 38708. sz. földmivelés ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében felhívja **azok megtalálóit**, hogy ezen bizonyítványokat jelen hirdetmény közhírré tételétől számított **15 nap alatt** ifj. Bagi László főjegyzőnek, mint Kecskemét város közigazgatási erdészeti bizottsága elnökének **adják át.**

Kecskeméten, a th. város közigazgatási erdészeti bizottságának az 1897. évi június 2-án tartott üléséből.

A közigazg. erdészeti bizottság elnöke:

Ifj. Bagi László,

224 1-1

főjegyző.

Újabb árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött részéről ezennel köz-
hírré tétetik, miszerint a néhai **Tasi**
László hagyatékánál érdekelve lévő örö-
kösök, valamint **dr. Tasi Pál** királyi
táblai bíró tulajdonához tartozó, a kecs-
keméti 10,323. a tjkönyvben A+8/c hrsz.
alatt 75 hold nyiri föld 30.000 frt ki-
kiáltási ár mellett a 2111/1897. számú
árvaszéki végzés értelmében nyilvános
árverés útján örök áron eladandó lévén,
árverési határidőül **1897. évi július hó**
30-ik napjának délelőtti 9 órája az
árvaszék jegyzői hivatalába kitűzetik;
az árverési feltételek a jegyzői hivatal-
ban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kecskemét, 1897. évi július hó 3-án.

Bartha Kálmán,
árvaszéki jegyző.

217 3-3

A borszéki borviz a savanyuvizek királya!

BORSZÉK

gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében, a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama: június 15-től szeptember 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasúton, onnan a fürdőigazgatóság által
szubvencionált gyorskocsikon E gyorskocsikra előjegyzést tehetni
Miklós Görög vállalkozóknál. Szász-Régen. — Déli útirány:
Brassó—Csik-Szereda vasúton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya; megrendelhető
az **igazgatóságnál Borszéken, Kecskeméten Nyirády László** úrnál.

Fürdőre, borviz-üzletre nézve minden felvilágosítással, prospektus-
sal, árjegyzékkel szolgál a fürdőüzlet igazgatósága, Borszék.

188

Posta, távirida helyben.

10-7

Megrendelhető: **Igazgatóság, Borszék.**

Ödondászat.

Mély tisztelettel van szerencsém a n. ó.
könyvtárló közönségnek szives tudomására
hozni, hogy 4 év óta fennálló könyvkereskedé-
semet egy a mai kor színvonalán álló

ödondászattal

(modern antipuarium)

bővíttem ki.

Nagy raktárt tartok: iskolakönyvekből, ma-
gyar, német, francia szépirodalmi művekből,
tudományos és szakkönyvekből, ifjúságitatok,
képeskönyvek és zeneművekből (kották) stb. stb.,
teljesen jó karban, mélyen leszállított áron.

Bárhó és bárki által hirdetett könyv
általam a legrövidebb idő alatt ugyanazon áron
megszerezhető.

Egyes munkákat, iskolai könyveket, vagy
egész könyvtárakat mindenkor a legjobb árak
mellett veszek, vagy becserélek; egyes könyv-
tárakat berendezek, felzerélek és kibővítek,
intézetek és magán gyűjtők számára.

Kiváló tisztelettel

Első kecskeméti könyvödondászat

Steiner Mihály

könyv-, zenemű-, papírkereskedés, könyvnyomda
Telefon sz. 100. KECSKEMÉTEN. Telefon sz. 100.

Ödondászat.

Tanoncz-felvétel!

Tóth László könyvnyomdájában

2-3 középiskolát végzett, jömagaviseletű fiú

tanoncznak

felvétetik.

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész

Margit-crémje.

Margit-Crème a legjobb arcz crème,
rövid idő alatt ifjítja és
szépiíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szeplő, máj-
foltok, pattanások, bőr-
atka (Mitteser) ellen.

Margit-Crème egyedüli szer bőrpatta-
nások, arcz- és kézvörö-
södés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban
rejlik, hogy bőrre kenve
ez által rögtön felvetetik és ez okozza azon
csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy máj-
foltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alabás-
trom-fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, mi-
után nem zsíros, hanem
igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz
nem lesz olyan fényes, mint más krémétől,
azért nappal is használható.

Margit-crème nagy tégely 1 frt, kiesi
50 krajczár.

Margit-hölgypor fehér, rózsá és crème
60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha
minden doboz „gutori FÖLDES
KELEMEN” gyógyszerész Aradon*
felirattal és czimerrel van ellátva.

Egyedüli főraktáros:

Katona Zsigmond gyógyszerész.

202

Kecskeméten.

25-6

A világ legjobb fénymáza!

A ki lábbelijét szép fényes és tartóssá akarja tenni, vásároljon
csakis

Fernolendt cipőfénymázt.

Világos lábbelihöz

Fernolendt természetes bőr-crémét.

Fernolendt-éretisztító-pasta,

Fehér bádög-
dobozban,

cs. és szab.
kir. gyár.
Alap. 1832. Bécs.

„vörös vonat” bejegyzett védjeggyel és darabokban „vörös
karang” bejegyzett védjeggyel a legjobb tisztító szer érez-és
füvegtárgyak részére.

Gyári raktár Bécs, I., Schuler-strasse 21.

Mindenütt készletben.

Sok értéktelen utánzat miatt
vigyázzanak a nevemre.

St. Fernolendt

és a bejegyzett védjegyre.

Cipőfénymáz
részére.

33 52-26

Szaftalan és nyomban száradó

Veritable
Laque-
CHRISTOPH.

Veritable
Laque-
CHRISTOPH.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használat-
sának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás,
mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültesik.
Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezhet
a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörölhető, anélkül, hogy
olvasztaná fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt,

sargasbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj-
festék födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt
alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betűd minden
foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen
parketre s olajfestékekkel mar bemázolt egészen új pallókra való.
Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetg mtr. (két közép-
gységű szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9/1, márka.

A közvetlen megrendések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide l. /ldendők. Mintamázolások és prospek-
tusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál toszák-
tól vigyázzni a cegre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint
1850 éve létező gyártmányt sokféle utanozzak és hamisítják,
s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőség-
ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K. Berlin.

Kapható **GYENES** és **FIA** uraknál.
Kecskeméten: